

**Uchwała Nr XV/69/2015
Rady Miejskiej w Błażowej
z dnia 29.12.2015 r.**

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Błażowa
na lata 2016-2019.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 poz.594 z późn. zm.) w związku z art.176 pkt 1 i art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013 r. poz.135 ze zm.)

Rada Miejska w Błażowej uchwala, co następuje:

§ 1

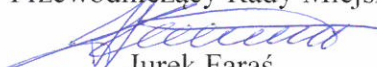
Przyjmuje się Gminny Programu Wspierania Rodziny w Gminie Błażowa na lata 2016-2019, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błażowej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jurek Faraś

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY W GMINIE BŁAŻOWA
NA LATA 2016-2019**

Błażowa 2015

Spis treści

Wstęp	s.2
Podstawy prawne warunkujące podjęcie działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny	s.2
Diagnoza społeczno-gospodarcza gminy Białowa	s.3
Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.....	s.8
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	s.10
Wspieranie rodziny	s.12
Analiza SWOT	s.14
Cel główny i cele szczegółowe Programu.....	s.16
Monitoring, ewaluacja oraz źródła finansowania Programu Adresaci Programu.....	s.21
Spis tabel.....	s.22
Spis wykresów.....	s.23

WSTĘP

Program Wspierania Rodziny, czyli pomoc dziecku i rodzinie, jest zadaniem samorządu gminnego wynikającym z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.).

Rodzina pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym wzrasta dziecko. Od tego, jak spełnia ona swoje funkcje wychowawcze, zależy jego dalszy rozwój.

Nie wszystkie rodziny prawidłowo realizują funkcje rodziny. Wiele z nich, to rodziny dysfunkcyjne, w których jedna lub kilka funkcji jest realizowana nieprawidłowo na skutek czynników zewnętrznych takich jak: ubóstwo, bezrobocie, przemoc w rodzinie, choroby, uzależnienia itp. Pogarszająca się sytuacja rodzin odbija się ujemnie na funkcjonowaniu i losach zarówno jej członków, jak i rodziny, jako społeczności lokalnej. Konieczne jest, zatem zbudowanie takiego gminnego Programu Wspierania Rodziny, który zapewni spójny system wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i przywróci im zdolność do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewni bezpieczeństwo dziecku i rodzinie.

1. Podstawy prawne warunkujące podjęcie działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 135 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz.163 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.).
6. Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 788 ze zm.).

Program jest zgodny z zapisami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Błazowa na lata 2015 - 2020.

2. Diagnoza społeczno-gospodarcza gminy Błażowa

Gmina Błażowa położona jest w centralnej części Województwa Podkarpackiego i jednocześnie południowej części Powiatu Rzeszowskiego, w odległości około 25 km na południe od stolicy województwa i siedziby powiatu - Rzeszowa. Odległość od stolicy kraju wynosi około 385 km. Najbliższe przejścia graniczne znajdują się w odległości: 75 km - przejście graniczne na Ukrainę w Medyce i około 70 km - przejście graniczne na Słowację w Barwinku.

Gmina Błażowa graniczy z powiatami brzozowskim i strzyżowskim natomiast w rzeszowskim sąsiaduje z gminami: Lubenia, Tyczyn, Domaradz, Nozdrzec, Hyżne i Dynów. Obszar gminy jest fragmentem Pogórza Synowskiego i jego powierzchnia obejmuje 112,6 km². Pod względem podziału kraju na jednostki administracyjne samorządu terytorialnego, gmina Błażowa jest gminą miejsko-wiejską w skład której wchodzi: Błażowa – miasto oraz wieś: Białka, Błażowa Dolna, Błażowa Górna, Futoma, Kąkolówka, Lecka, Nowy Borek, Piątkowa.

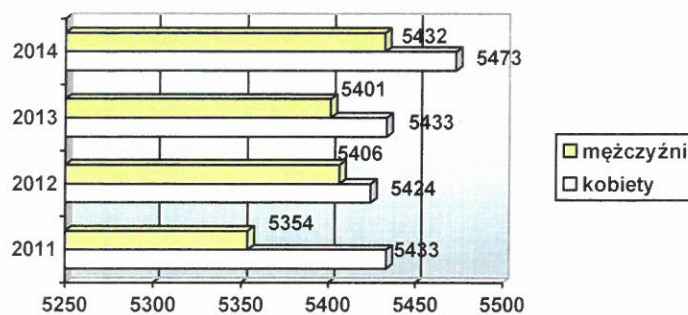
• Demografia

Gminę Błażowa na dzień 31 grudnia 2014 r. zamieszkiwało 10 905 osób (tj. o 118 osób więcej w stosunku do 2011 r.) w tym miasto Błażowa 2161 osób, natomiast obszar wiejski 8 744 osób.

Tabela nr 1. Ludność w Gminie Błażowa w latach 2011-2014 według stanu na dzień 31 grudnia danego roku					
Rok	Ludność/ogółem	Błażowa miasto		Błażowa-obszar wiejski	
		kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
2011	10 787	1114	1062	4319	4292
2012	10 830	1112	1070	4312	4336
2013	10 834	1111	1067	4322	4334
2014	10 905	1095	1066	4378	4366

Źródło: www.demografia.stat.gov.pl (lata 2011-2013), Urząd Stanu Cywilnego w Błażowej (2014 rok)

Wykres 1. Struktura mieszkańców ze względu na płeć w latach 2011-2014.

Źródło: www.demografia.stat.gov.pl (lata 2011-2013), Urząd Stanu Cywilnego w Białowej (2014 rok)

Tabela nr 2. Ruch naturalny w gminie Białowa w latach 2011-2014

Rok	małżeństwa	urodzenia	zgony	przyrost naturalny	wskaźnik przyrostu naturalnego (‰)
2011	45	115	113	+2	0,18‰
2012	54	142	105	+37	3,41‰
2013	39	100	121	-21	-1,9‰
2014	47	88	120	-32	-2,9‰

Źródło: www.demografia.stat.gov.pl (lata 2011-2013), Urząd Miejski w Białowej (2014 rok)

Przyrost naturalny to różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w danym okresie.

W 2011 r. i w 2012 r. przyrost naturalny był dodatni tj. w 2011 r. wynosił 0,18% natomiast w 2012 r. - 3,41% . Największą liczbę urodzeń odnotowano w 2012 r. (37 urodzeń).

W 2013 r. i w 2014 r. przyrost naturalny był ujemny, co oznacza, iż liczba zgonów była wyższa od liczby urodzeń.

- Migracje

Tabela nr 3. Migracje w gminie Błazowa (napływ) w latach 2011-2013 (ze względu na płeć)			
Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
2011	57	52	109
2012	35	42	77
2013	68	69	137

Źródło: www.demografia.stat.gov.pl

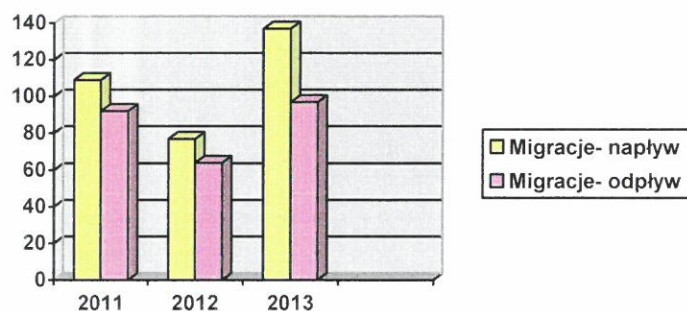
Powyższe dane ilustrują napływ ludności do gminy Błazowa. Na przestrzeni lat 2011-2013 największy napływ ludności do gminy odnotowano w 2013 r. (137 osób).

Tabela nr 4. Migracje w gminie Błazowa (odpływ) w latach 2011-2013 (ze względu na płeć)			
Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
2011	56	36	92
2012	39	25	64
2013	50	47	97

Źródło: www.demografia.stat.gov.pl

Na przestrzeni lat 2011-2013 największy odpływ ludności z gminy Błazowa miał miejsce w 2013 r. (97 osób).

Wykres 2. Migracje (napływ-odpływ) w latach 2011-2013

Wykres obrazuje migracje ludności w latach 2011-2013. W latach 2011-2013 saldo migracji było dodatnie, co świadczy o większym napływie nowych mieszkańców do gminy Błazowa.

- **Bezrobocie**

Bezrobocie jest jednym z najważniejszych problemów społecznych. Powoduje obniżenie standardu życia, rezygnację z aspiracji, utratę poczucia godności. Społeczne brzemie bezrobocie jest dotkliwie tym bardziej, że powoduje powstawanie innych obszarów biedy, przyczynia się do powstawania takich zjawisk jak: przemoc i alkoholizm zakłócając prawidłowe funkcjonowanie rodziny i stwarzając zagrożenie do pełnego psychofizycznego i intelektualnego rozwoju dzieci. Brak środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb staje się źródłem konfliktów między małżonkami, które prowadzą do osłabienia związków uczuciowych w małżeństwie, a nawet ich rozpadu.

Tabela nr 5. Stan bezrobocia w gminie Błazowa w latach 2011-2014 –stan na 31 grudnia każdego roku				
Rok	Bezrobotni ogółem		Z prawem do zasiłku	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
2011	552	260	80	31
2012	561	500	82	34
2013	578	262	60	26
2014	537	248	61	29

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Rzeszowie

W Polsce - według stanu na koniec grudnia 2014 r.- zarejestrowanych w Urzędzie Pracy było 936,6 tys. kobiet i 885,tys. mężczyzn,¹ natomiast w gminie Błazowa zarejestrowanych było 248 kobiet i 289 mężczyzn. W stosunku do lat ubiegłych, w gminie Błazowa nastąpił nieznaczny spadek osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.

W 2014 r. bezrobocie było przesłanką do udzielenia pomocy z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błazowej dla 118 rodzin.

¹ Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy. Bezrobocie rejestrowane w Polsce. Raport miesięczny - grudzień 2014 r.

Tabela nr 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy M-GOPS w Białowej z powodu bezrobocia w latach 2011-2014	
Rok	Liczba rodzin
2011	134
2012	120
2013	147
2014	118

Źródło: Sprawozdania MIPS-03

W 2014 r. obserwuje się spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w stosunku do lat poprzednich. W 2013 r. pomocą społeczną z ww. powodu objęto 147 rodzin.

Wykres: 3 Liczba rodzin korzystających z pomocy M-GOPS w Białowej z powodu bezrobocia w latach 2011-2014

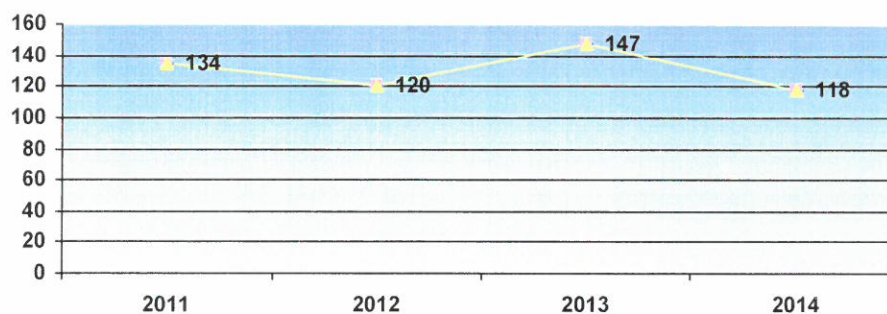

Tabela nr 7. Liczba osób korzystających w rodzinach korzystających z pomocy M-GOPS w Białowej z powodu bezrobocia w latach 2011-2014	
Rok	Liczba osób
2011	507
2012	449
2013	502
2014	383

Źródło: Sprawozdania MIPS-03

3. Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

Poziom zaspokajania potrzeb mieszkańców gminy Białzowa determinowany jest przez takie zjawiska, jak: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela nr 8. Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2011-2014		
Rok	Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin
2011	576	327
2012	520	303
2013	601	341
2014	547	314

Źródło: Sprawozdania MIPS-03

W 2014 r. pomocą społeczną objęto 547 rodzin. Z przedstawionego zestawienia wynika, iż w 2014 r. nastąpił spadek liczby osób, którym decyzją przyznano świadczenia z pomocy społecznej o 54 osoby w stosunku do 2013 r. Zauważyć należy, iż przyczyny udzielania świadczeń pomocy społecznej w praktyce zwykle układają się w pewne związki przyczynowe. Rzadko dana przyczyna jest jedynym powodem przyznania pomocy, najczęściej przyczyny te nakładają się na siebie.

Tabela nr 9. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2011-2014				
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			
	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Ubóstwo	176	169	197	203
Sieroctwo	0	0	0	1
Bezdomność	1	1	3	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0	0	0
w tym: wielodzietność	0	0	0	0

Bezrobocie	134	120	147	118
Niepelnosprawność	113	112	130	124
Długotrwała lub ciężka choroba	214	183	204	170
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	61	62	65	63
w tym: rodziny niepełne	25	31	30	24
rodziny wielodzietne	36	31	35	39
Przemoc w rodzinie	0	8	0	9
Potrzeba ochrony handlu ludźmi	0	0	0	0
Alkoholizm	26	20	17	9
Narkomania	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	6	2	3
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	x	x	x
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	1	2	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	1	0

Źródło: Sprawozdania MIPS-03

Dominującymi problemami, z którymi nie radzili sobie mieszkańcy gminy Błażowa w 2014 r. było: ubóstwo (203 rodziny), długotrwała lub ciężka choroba (170 rodzin), niepełnosprawność 124 rodziny), bezrobocie (118 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (63 rodziny). O ile bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz potrzeba ochrony macierzyństwa znajduje się na dalszych pozycjach statystyki powodów przyznawania pomocy społecznej, to traktowane są przez służby społeczne priorytetowo, gdyż dotyczą najsłabszej grupy społecznej, jaką są kobiety i dzieci. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych najczęściej wynika z problemów społecznych tj. ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, samotne wychowywanie dzieci i łączy się z dysfunkcjami tj. przemoc

w rodzinie, alkoholizm, niezaradność w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

4. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka, w którym uczą się nawiązywać kontakty z innymi ludźmi i zdobywa pierwsze doświadczenia z dziedziny współżycia społecznego. W rodzinach niezaradnych brakuje umiejętności tworzenia właściwego klimatu życia rodzinnego, właściwych wzorców komunikacji i dawania rodzinie poczucia bezpieczeństwa, obdarzania dzieci uwagą. Rodziny te często żyją w takich społecznościach, które nie chcą ingerować w życie innych lub nie potrafią pomóc, gdyż same nie posiadają właściwych wzorców. Przejawem niezaradności jest niewłaściwa opieka i wychowanie dzieci połączona często z uzależnieniem od środków psychoaktywnych, przemocą domową, problemami w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Zgodnie z Konstytucją RP udzielając pomocy należy uwzględnić przede wszystkim podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawa dziecka do:

- 1) wychowania w rodzinie, a w przypadku wychowywania dziecka poza rodziną do zapewnienia mu w miarę możliwości zgodnie z jego potrzebami opieki i wychowania w rodzinnych formach opieki zastępczej,
- 2) zapewnienia stabilnego środowiska wychowawczego,
- 3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodziną,
- 4) powrotu do rodziny naturalnej,
- 5) traktowania w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej,
- 6) ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka,
- 7) praktyk religijnych zgodnych z wolą rodziców i potrzebami dziecka,
- 8) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i indywidualności oraz zabawy i wypoczynku,
- 9) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia w przypadku wychowania poza rodziną naturalną,
- 10) dostępu do informacji,
- 11) wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą,
- 12) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem.

Tabela nr 10. Rodziny korzystające z pomocy społecznej M-GOPS w Białowej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2011-2014	
Rok	Liczba rodzin
2011	61
2012	62
2013	65
2014	63

Zródło: Sprawozdania MIPS-03

W latach 2011-2014 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych utrzymuje się niemal na stałym poziomie. W 2014 r. z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy udzielono 63 rodzinom.

Tabela nr 11. Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy M-GOPS w Białowej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2011-2014	
Rok	Liczba osób
2011	339
2012	344
2013	364
2014	353

Zródło: Sprawozdania MIPS-03

Niezrealizowanie podstawowych funkcji wychowawczych prowadzi do konieczności umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych.

Stosownie do art. 191 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz.U.z 2013 r. poz. 135 ze zm.) Gmina, ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące

funkcjonowanie tej placówki. Dlatego też środki przeznaczone na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej wzrastają, co przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 12. Liczba dzieci znajdujących się w pieczy zastępczej oraz współfinansowanie ich pobytu latach 2012-2015		
Rok	Liczba dzieci znajdujących się w pieczy zastępczej	Środki przeznaczone na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej
2012	3	3 403,84 zł
2013	9	35 111,30 zł
2014	7	88 773,43 zł
X 2015	7	1 44 381,00 zł

5. Wspieranie rodziny

Od 2012 uregulowania prawne dotyczące wspierania rodziny i pieczy zastępczej zostały wyłączone z ustawy o pomocy społecznej i zawarte w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2013 r. poz. 135 ze zm.). Ustawa ta określa zarówno zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej.

Od 2013r. w ramach Programu Ministerialnego w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Błazowej został zatrudniony asystent rodziny. Praca asystenta rodziny polega w szczególności na pomocy rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny pochodzenia i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych.

Głównym celem w pracy asystenta rodziny jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Powierzając asystentowi pracę z rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zasadność wprowadzanej asystentury, zakres i rodzaj pomocy, jaka powinna być jej udzielona, czas pracy z rodziną, który ustala się w oparciu o wstępną diagnozę i indywidualny plan pracy z daną rodziną.

Do głównych zadań asystenta rodziny w myśl art. 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2013 r. poz. 135 ze zm.) należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art.11 ust.1 cyt. wyżej ustawy,

- 2) opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- 5) udzielanie rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi o którym mowa w art.17 ust.1 cyt. wyżej ustawy,
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 17) sporządzanie na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art.9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz.1493, ze zm.) lub innymi podmiotami, których pomoc uzna za niezbędną.

Tabela nr 13. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny w latach 2013-2014		
Wyszczególnienie	2013 r.	2014 r.
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	12	17
Liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny	26	43

Źródło: Opracowanie własne

6. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest metodą analizy sytuacji społeczności lokalnej oceniającą zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego. Skupia się na analizie takich czynników jak:

- **mocne strony** (czynniki wewnętrzne odróżniające pozytywnie badaną działalność od działalności prowadzonej przez inne podmioty działające w danym sektorze i regionie, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się siłami napędowymi rozwoju),
- **słabe strony** (czynniki wewnętrzne wpływające na ograniczenia rozwojowe działalności),
- **szanse** (uwarunkowania, które przy umiejętnym wykorzystaniu mogą wpłynąć pozytywnie na rozwój),
- **zagrożenia** (tendencje i zjawiska w otoczeniu, które mogą stanowić bariery lub utrudnienia rozwoju).

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Błażowa na lata 2015-2020, • Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Błażowa, 	<ul style="list-style-type: none"> • wysokie koszty utrzymania dzieci w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych, • brak mieszkań chronionych, • bierna postawa rodziców i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,

<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Błazowej, • funkcjonowanie placówek służby zdrowia, • otwartość władz samorządowych na współpracę ze środowiskiem lokalnym, • zatrudnienie asystenta rodziny, • podnoszenie kompetencji zawodowych poprzez udział pracowników M-GOPS w Błazowej w szkoleniach, konferencjach itp. • współpraca pracowników M-GOPS w Błazowej, nauczycieli oraz pedagogów szkolnych w rozwiązywaniu problemów, • udzielanie pomocy finansowej oraz w formie świadczeń niepieniężnych osobom/rodzinom będących w trudnej sytuacji życiowej, • przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych, • współpraca z Placówkami Opiekuńczo-Wychowawczym, w których przebywają dzieci z terenu gminy Błazowej, • współpraca z Komisariatem Policji w Dynowie, • współpraca z kuratorami, • systematyczne monitorowanie rodzin, • dobra baza placówek oświatowych, • dobra baza sportowa. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzależnienie rodzin od świadczeń z pomocy społecznej, • niski poziom aktywności beneficjentów pomocy społecznej, • współwystępowanie uzależnienia i przemocy w rodzinie, • brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego, • rozbicie więzi rodzinnych, społecznych.
--	---

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie informacji w środowisku na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych, • upowszechnianie informacji na temat pracy asystenta rodziny, • aktywizacja osób przez pracowników socjalnych do zmiany swoich postaw życiowych, • możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, m.in. przez wykorzystanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego celem przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych, • utworzenie Klubu Rodzica. 	<ul style="list-style-type: none"> • ubożenie społeczeństwa i osłabianie się funkcji opiekuńczej rodziny, • brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne, • rosnąca ilość rodzin wieloproblemowych, • niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, • mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, • niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego dla młodzieży zagrożonej demoralizacją, • rozwój patologii społecznych.

7. Cele główne i szczegółowe Programu

Założeniem niniejszego Programu jest budowanie spójnego systemu wsparcia rodzin zarówno wydolnych w realizowaniu swoich podstawowych funkcji, jak i przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, rodzin którym czasowo ograniczono władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej
Cel główny:

Cele szczegółowe	Kierunki działań	Prognoza zmian	Wskaźniki	Źródła finansowania	Termin realizacji realizatorzy i partnerzy
<p>1 Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin oraz systematyczny monitoring rodzin.</p>	<p>1. Udzielanie przez M-GOPS w Błażowej pomocy finansowej oraz w formie świadczeń niepieniężnych rodzinom i osobom o trudnej sytuacji materialnej.</p> <p>2. Współpraca z organizacjami samorządowymi i pozarządowymi w celu organizowania pomocy na rzecz osób i rodzin o trudnej sytuacji materialnej.</p> <p>3. Upowszechnianie informacji na temat form pomocy udzielanych przez M-GOPS w Błażowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa sytuacji materialnej rodzin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób i rodzin objętych pomocą w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. • Liczba i formy działań podjętych z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób o trudnej sytuacji materialnej. • Liczba i rodzaj działań podjętych w celu upowszechnienia informacji na temat form pomocy udzielanych przez M-GOPS w Błażowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet gminy • Środki zewnętrzne 	<p>Termin realizacji: 2016-2019</p> <p>Realizator: M-GOPS w Błażowej, Gmina Błażowa, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe.</p>

<p>2 Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny. 2. Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia. 3. Utworzenie Klubu Rodzica. 4. Organizowanie przez M-GOPS w Błażowej Konferencji Rodzinnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców. 2. Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny. 3. Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży. 4. Wzmocnienie więzi emocjonalnych między rodzicami i dziećmi. 5. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób i rodzin objętych pracą socjalną. • Liczba osób i rodzin objętych pomocą asystenta rodziny. • Formy organizowania czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia. • Liczba rodzin i dzieci uczęszczających do Klubu Rodzica. • Rodzaj działań podjętych w trakcie działalności Klubu Rodzica. • Liczba zorganizowanych Konferencji Rodzinnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet gminy • Środki zewnętrzne 	<p>Termin realizacji: 2016-2019</p> <p>Realizator/Partnerzy M-GOPS w Błażowej, Gmina Błażowa, GKRPA w Błażowej, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe.</p>
--	---	---	---	---	--

<p>3. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.</p> <p>4. Praca z rodzicami, którym czasowo ograniczono władzę rodzicielską poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.</p>	<p>1. Zabezpieczenie środków na pobyt dzieci w pieczy zastępczej.</p> <p>2. Monitoring dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową.</p> <p>1. Praca socjalna z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w jednym z typów pieczy zastępczej.</p> <p>2. Współpraca z PCPR w Rzeszowie – jednostką realizującą działania w zakresie pieczy zastępczej.</p> <p>3. Kierowanie rodzin na odpowiednie terapie lub specjalistyczne leczenie.</p> <p>4. Pomoc rodzinie w uzyskaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego i odzyskaniu zdolności do pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>5. Opiniowanie wniosków do sądu o powrót dziecka do rodziny naturalnej.</p>	<p>1. Wszelstroszna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych</p> <p>1. Wszelstroszna i systemowa pomoc rodzicom, którym czasowo ograniczono władzę rodzicielską poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wysokość środków finansowych przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. • Liczba dzieci z rodzin dotkniętych sytuacją kryzysową, objętych monitoringiem. • liczba rodzin objętych wsparciem, pomocą specjalistyczną, • liczba osób uczestniczących w terapii i leczeniu, • liczba udzielonych porad i konsultacji, • liczba wydanych opinii na potrzeby Sądu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet gminy • Środki zewnętrzne • Budżet gminy • Środki zewnętrzne 	<p>Termin realizacji: 2016-2019</p> <p>Realizator/Partnerzy M-GOPS w Błażowej, Komisariat Policji, Placówki oświatowe.</p> <p>Termin realizacji: 2016-2019</p> <p>Realizator/Partnerzy M-GOPS w Błażowej, Komisariat Policji, Placówki oświatowe, Zespół Kuratorskiej, Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie, PCPR w Rzeszowie.</p>
---	---	---	--	--	--

<p>5. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom.</p>	<p>6. Współpraca z kuratorami, pedagogami, wychowawcami.</p> <p>1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, konferencjach itp.</p>	<p>1. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób uczestniczących w szkoleniach, konferencjach itp. 	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet gminy • Środki zewnętrzne 	<p>Termin realizacji: 2016-2019</p> <p>Realizator/Partnerzy M-GOPS w Białej, Placówki oświatowe.</p>
--	---	--	---	---	--

8. Adresaci Programu

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są rodziny zamieszkujące teren gminy Błazowa, w szczególności te, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i są zagrożone wykluczeniem społecznym. Program ten skierowany jest również do przedstawicieli instytucji oraz służb samorządowych oraz organizacji pozarządowych, pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

9. Monitoring, ewaluacja oraz źródła finansowania Programu

Monitoring realizacji programu polegał będzie na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błazowej. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonego zakresu działań. Analiza realizacji Programu zostanie ujęta w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny przedstawianym corocznie do 31 marca Radzie Miejskiej w Błazowej wraz z potrzebami związanymi z realizacją zadań. Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2019 będą środki własne realizatorów oraz środki pozyskane z zewnątrz.

Spis tabel

Tabela nr 1. Ludność w gminie Błażowa w latach 2011-2014 według stanu na dzień 31 grudnia danego roku.....	s.3
Tabela nr 2. Ruch naturalny w gminie Błażowa w latach 2011-2014	s.3
Tabela nr 3. Migracje w gminie Błażowa (napływ) w latach 2011-2013 (ze względu na płeć).....	s.5
Tabela nr 4. Migracje w gminie Błażowa (odpływ) w latach 2011-2013 (ze względu na płeć)	s.5
Tabela nr 5. Stan bezrobocia w gminie Błażowa w latach 2011-2014 –stan na 31 grudnia każdego roku.....	s.6
Tabela nr 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy M-GOPS w Błażowej z powodu bezrobocia w latach 2011-2014 Wpisz tytuł rozdziału	s.7
Tabela nr 7. Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy M-GOPS w Błażowej z powodu bezrobocia w latach 2011-2014.....	s.7
Tabela nr 8. Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2011-2014.....	s.8
Tabela nr 9. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2011-2014	s.8-9
Tabela nr 10. Rodziny korzystające z pomocy społecznej M-GOPS w Błażowej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2011-2014	s.11
Tabela nr 11. Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy M-GOPS w Błażowej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2011-2014	s.11
Tabela nr 12. Liczba dzieci znajdujących się w pieczy zastępczej oraz współfinansowanie ich pobytu w latach 2012-2015	s.12

SPIS WYKRESÓW

1. Wykres 1. Struktura mieszkańców ze względu na płeć w latach 2011-2014.....s. 4
2. Wykres 2. Migracje (napływ-odpływ) w latach 2011-2013.....s.5
3. Wykres nr 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy M-GOPS w Białzowej z powodu bezrobocia w latach 2011-2014.....s.7